

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. Billeskov Jansen, Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 285. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb11val-shoot-idm140209964820896/facsimile.pdf> (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

NOTER

- Udg. III, 315). – *fremmen paa*, fortill. – Cicero, i *Talen Pro Sex. Roscio Amerino* 27,75. – *med Horatio*, Horats, *Satirer* 2,6,60 ff. Holberg springer et Vers over, som ikke stemte med hans aktive Sindelag: »O, Land! hvornaar skal jeg faa dig at se? Hvornaar skal jeg faa Lov til [snart af de Gamles Skrifter, snart ved at sove eller drive Timerne hen] at indsuge sød Glæmsel for Livets Bekymringer?»
- S. 70. *Rupto robore etc.*, lat. »Opstaaede af brudte Egestammer eller formode af Ler havde [de første Mennesker] ingen Forældre». Citat fra den romerske Digter Juvenal, 6,12–13 (ca. 60–ca. 140). *Vang-Leder*, Vangeled, Led der lukker for en Vang (indhegnet Mark). – *Homerus*, den store oldgræske Digter, som tilskrives de to Heltepos »Iliaden» og »Odysseen» (o. 700 f. Kr.). – *Achillis*, af lat. Achilles, græsk Sagnhelt og en af Hovedpersonerne i »Iliaden». – *Boelig* [Hytten som Myrmidonerne havde bygget for deres Konge] efter at have afhugget Fyrtregene, og ovenover lagde de et Tag, efter at have afmejet laadne Rør paa Engen (Iliaden 24, 450–51). *Vitruvius*, romersk Arkitekturskribent fra 1. Aarh. e. Kr. – *vidner* i *De architectura* 2, 1,5. – *Capitolium*, Roms Hovedborg med Templet for den øverste Gud Jupiter. – *Romulus*, Roms sagnagtige Grundlægger.
- S. 71. *zitrede*, prydede. – *Efesus*, jonisk Handelsby paa Lilleasiens Vestkyst. – *Callimachus*, den græske Billedhugger Kallimachos (5. Aarh. f. Kr.) fik sit Tilnavn (den kunstfulde eller kunstlede) paa Grund af sin vidtdrevne Omhu for Detaljens Udførelse.
- S. 72. *Den Gothiske Bygnings-Maade*. Med den gamle gotiske Bygemaade menes den romanske Stil. – *trofast*, solid, holdbar. – *Seculum*, lat. Aarhundrede. – *for det 16de*, for det 16de. – *helst*, især. – *publique*, fr. offentlige.
- S. 73. *Devotion*, Fromhed. – *fast*, næsten, omtrent.
- S. 74. *den ... Ephesinske Lov*. Efter Vitruvius, Fortalen til 10. Bog: I Efesos maatte den Arkitekt, der paatog sig et Arbejde for det offentlige, give et Overslag og sætte alt hvad han ejede i Pant hos Øvrigheden. Hvis Beregningen holdt, hædredes han offentligt; Overskridelser indtil en Fjerdedel betales af Staten, Resten blev taget af de pantsatte Ejendele. – *Forsvars-Skrift ... for Æslet*. Agrippa von Nettesheim (1486–1535) har i *De incertitudine et vanitate scientiarum atque artium*, 1531, en Lovtale over Æslet (Kap. 102), som Holberg her bentyder til. – *Qualiteter*, Egenskaber. – *Capacitet*, Dygtighed. – *6000 Aar*. Efter den traditionelle Datering af Verdens Skabelse. – *Jerusalems Skomager*, Ahasverus, Den evige Jøde, der ifølge Legenden slog Kristus paa Vej til Korsfæstelsen, og derfor til Straf